

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

De gældende bestemmelser om styrelsen af DSB indeholdes i lov nr. 109 af 1. april 1969 om styrelsen af statsbanerne, der senest er ændret ved lov nr. 917 af 8. december 1993. Denne ændring indebærer, at DSB's departementale status bortfalder ved, at de departementale opgaver blev overført til Trafikministeriets departement. I konsekvens heraf blev stillingsbetegnelsen for DSB's øverste chef ændret fra generaldirektør til administrerende direktør. DSB er en statsvirksomhed, men ændringen af styrelsesloven indebærer en tydeliggørelse af, at DSB i højere grad skal opfattes og drives som en forretningsmæssig virksomhed, hvilket er i fuld overensstemmelse med EF's direktiv om udvikling af Fællesskabets jernbaner (91/440/EØF).

Regeringen, Venstre og Det Konservative Folkeparti indgik i november 1994 en aftale for DSB for perioden 1995-1998, der fastlægger rammerne for DSB's økonomi i denne periode. Inden for de politiske fastsatte mål og rammer skal DSB have den fornødne frihedsgrad til at udføre de driftsmæssige opgaver på et forretningsmæssigt grundlag, idet DSB gennem en rationel drift skal udvikles til en effektiv og moderne transportvirksomhed. Der skal sættes på jernbanens stærke sider og relative styrke i forhold til andre transportmidler. Dette gælder især gods-transporter over lange afstande og passagertransport i de tætbefolkede bymæssige områder og over mellem lange afstande. Der skal endvidere sættes på et øget samarbejde med andre kollektive trafikvirksomheder, ikke mindst på det regionale niveau.

Rammeaftalen fastlægger driftstilskuddet til DSB, og det udgør således betaling for DSB's forpligtelse til varetagelse af de samfundsmæssige trafikale opgaver. Fra slutningen af aftaleperioden vil der blive indgået mere detaljerede aftaler mellem trafikministeren og DSB om DSB's forpligtelser og betalinger herfor. Kontrakterne vil bl.a. blive baseret på information fra DSB's nye regnskabssystem, der igangsættes 1. januar 1996. Som led i kontraktstyringen af DSB er det hensigten at flytte de relevante dele af

tilskuddet til DSB's trafikdel til en bevilling under Trafikministeriets departement, idet denne bevilling vil danne grundlag for at købe kollektive trafikydelse hos DSB. Samtidig skal den regnskabsmæssige adskillelse mellem trafikvirksomheden og infrastrukturdelen i DSB gennemføres fuldt ud.

For så vidt angår organisationsstrukturen i DSB indebærer rammeaftalen, at forretningsområderne DSB Busser og DSB Rederi skal omdannes til aktieselskaber under DSB med henblik på gennem fri og lige konkurrence at sikre en høj aktivitet og beskæftigelse på disse områder. Der fremsættes derfor særskilte lovforslag om omdannelse af disse forretningsområder til aktieselskaber.

Det følger videre af rammeaftalen, at DSB skal have en ny ledelsesform, idet der skal udpeges en professionel bestyrelse for DSB.

Det sker ud fra ønsket om at styrke den øverste ledelse af DSB, ligesom det vil sikre DSB's selvstændighed til at drive transportvirksomheden forretningsmæssigt inden for de overordnede mål og rammer, der fastsættes politisk. Herved vil virksomheden bedre kunne tilpasse sig markedets behovene.

2. Lovforslagets hovedindhold

Lovforslaget indebærer en revision af loven om styrelsen af statsbanerne, men det er under hensyn til ændringernes karakter fundet hensigtsmæssigt at foreslå en ny lov til afløsning af den gældende lov fremfor at foreslå ændringer heri.

Lovforslagets hovedindhold er følgende:

Efter lovforslaget skal der beskikkes en bestyrelse for statsvirksomheden DSB, der sammen med den administrerende direktør skal lede virksomheden. Antallet af bestyrelsesmedlemmer foreslås fastsat til 9 medlemmer. Heraf beskikker trafikministeren de 6, herunder formanden og næstformanden, idet det skal sikres, at bestyrelsen omfatter personer med indsigt i samfunds-, ledelses- og forretningsmæssige samt trafikale forhold. Trafikministeriet og Finansministeriet er hver repræsenteret med et medlem. Medarbejderne vælger 3 bestyrelsesmedlemmer og suppleanter herfor efter regler, der fastsættes af trafikministeren.